

Apkārt Slīterei

Vēlme apskatīt Slīteri ir teju iekodēta katra latvieša apziņā – „Aizved mani uz Slīteres siliem, tur kur sīla purene zied...” (Ā. Elksne „Lūgums”) Maršruta mērķis ir iepazīstināt ar daudzveidīgo Ziemeļkurzemes pussalas dabas un kultūras mantojumu, kā arī skaistākajām Slīteres nacionālā parka skatu vietām. Slīteres sili ir bagāti ne tikai ar purenēm. Tajos sastopama liela dzīvnieku, putnu un augu dažādība (ap 860 sugu) – arī retu un aizsargājamu augu (parastā īve, Baltijas efeja).

Laiks: aprīlis–oktobris
Attālums no Rīgas: 170 km
Pieturas punkti: Dundaga, Slītere, Sīkrags, Mazirbe, Košrags, Pītrags, Saunags, Vaide, Kolka, Melnsils, Vidale

Maršruta garums: 90 km
Aptuvenais ilgums: 1–2 dienas
Transporta veids: auto vai velosipēds

- 1 Dundaga** – Dundagas novada centrs ar daudziem vēsturiski nozīmīgiem objektiem: Dundagas pils, parks, luterāņu baznīca, *Krokodils*, keramiķes Eizenbergas darbnīca un citi.
- 2 Pēterezera dabas taka** – viena no skaistākajām Ziemeļkurzemes dabas takām (ap 3,5 km), kas izvedīs pa Slīteres siliem, Eiropas mērogā unikālo kangaru un vīgu ainavu, kā arī iepazīstinās ar Pēterezera vigā esošo sūnu purvu.
- 3 Sīkrags** – viens no lībiešu ciemiem, kura rietumdaļai piešķirts valsts nozīmes pilsētābūvniecības pieminekļa statuss.
- 4 Laivu kapsēta** – veidojusies pagājušā gadsimta 60. gados, kad Padomju armija centās ierobežot zvejniecību piekrastē. Laivām vairs nebija izmantojuma, un tās novietoja piekrastes kāpās. Pa ceļam uz laivu kapsētu no ārpuses apskatāms Lielais tīklu šķūnis.
- 5 Košrags** – arhitektūras, kultūrainavas un pieejamības ziņā – visinteresantākais no lībiešu ciemiem, kur pie mājām ir izvietoti to nosaukumi un tās vēstures apraksts.
- 6 Vaide** – mežainā apvidū izvietojies ciems, kas pazīstams ar savdabīgo E. Hausmaņa Purvziedu mājās veidoto Ragu kolekciju-muzeju un Vaides diķi. Vaides Lāžās – ainavisks dižozols.
- 7 Kolkasrags** – izteiktākais Latvijas piekrastes zemesrags, kur vērojama divu „jūru” – Baltijas jūras un Rīgas līča – viļņu saskares vieta. Rags kā sēklis zem ūdens turpinās vēl piecus kilometrus līdz Kolkas bācai. Saule Kolkasragā lec un riet jūrā, tamdēļ šeit var vērot fantastiskus saullēktus un saulrietus. Kolkasrags ir arī bīstama vieta peldētājiem nepastāvīgo straujumu un plūstošo smilšu dēļ. Kāpās pie Kolkasraga uzstādīts tēlnieka Ģ. Burvja veidots piemineklis *Jūras paņemtājiem* – kā simboliski vērti, caur kuriem redzama Kolkas bāka. Pavasara migrācijas laikā tā ir ievērojama caurceļojošo gājputnu koncentrēšanās un atpūtas vieta, kas piesaista putnu vērotājus.
- 8 Kolka** – vienīgais lībiešu ciems, kurā pēc PSRS pierobežas režīma izveides saglabājās intensīva saimnieciskā un cita veida darbība. Arī cilvēku skaits atšķirībā no pārējiem ciemiem Kolkā pieauga.
- 9 Ēvažu stāvkrasts** – līdz 8–15 m augstajam krastam ved 300 m gara taka, kuras galā ir viens no skaistākajiem Rīgas līča Kurzemes skatiem.
- 10 Melnsils** – sens lībiešu ciems, kādreizējā kuģu būves vieta.
- 11 Vidale** – neliela apdzīvota vieta, līdz kurai nokļūstam, paceļoties pa iespaidīgu Slīteres Zīlo kalnu nogāzes gravu ar smilšakmens atsegumiem.

